

Definitie Opvoedingsondersteuning

De sector opvoedingsondersteuning deelt vragen en problemen van ouders in naar zwaarte. Het gaat om een oplopende schaal van eenvoudige vragen en problemen naar meer complexe opvoedingsproblematiek. Criteria voor het inschatten van de zwaarte van een probleem zijn de beleving van de ouders, hun veerkracht, sociale steun uit hun directe omgeving, en duur en omvang van het probleem. De indeling loopt van alledaagse opvoedingsvragen via opvoedingsspanning naar opvoedingscrisis en opvoedingsnood.

Alledaagse opvoedingsvragen

Alledaagse opvoedingsvragen gaan over enkelvoudige en praktische problemen met een bepaald aspect van de ontwikkeling of opvoeding van kinderen. Meestal zijn het herkenbare situaties die ouders zelf nog goed kunnen hanteren. Een ouder maakt zich niet echt ongerust, maar heeft behoefte aan aanvullende informatie of aan de mening van een onafhankelijke buitenstaander, een 'second opinion'.

Opvoedingsspanning

Bij opvoedingsspanning kunnen ouders minder goed omgaan met hun opvoedvragen of -problemen. Het gaat om opvoedingsmoeilijkheden die vaak al een tijdje bestaan en spanning en ongerustheid veroorzaken. Ouders ervaren hun eigen handelen in de opvoeding als minder effectief en gaan op zoek naar alternatieven. Ouders met opvoedingsspanning kunnen zich onzeker en schuldig voelen en hebben behoefte aan steun en advies over hoe ze een bepaalde situatie het beste kunnen aanpakken.

Opvoedingscrisis

Bij een opvoedingscrisis stapelen de spanningen zich op. In een opvoedingscrisis zijn ouders paniekerig en gestresst. Ze hebben het gevoel dat er echt iets moet gebeuren omdat het anders uit de hand loopt. In een crisis nemen ouders soms hun toevlucht tot adhoc-oplossingen en noodgrepen, bijvoorbeeld slaan uit onmacht. Ouders voelen zich erg incompetent en beleven weinig plezier meer aan het ouderschap.

Opvoedingsnood

Van opvoedingsnood is sprake als er langere tijd complexe problemen in de opvoeding bestaan. Vaak gaat het niet alleen om opvoedingsproblemen, maar zijn er ook andere problemen die daarop inwerken. Ouders ervaren hun eigen situatie als uitzichtloos en komen er zonder hulp van buitenaf niet meer uit. Opvoeden is een bron van teleurstelling en frustratie geworden. In deze fase is meestal professionele hulp noodzakelijk om veranderingen te bewerkstelligen.

In de praktijk zullen ouders met opvoedingsmoeilijkheden die al een tijdje bestaan, bij wie de spanningen zich opstapelen of zelfs ouders met complexe problemen, ook wel eens met hun vragen naar een leidster of leerkracht stappen. In deze gevallen van ernstigere opvoedingsproblemen is het belangrijk dat u verwijst naar interventies en voorzieningen die hulp kunnen bieden.

Bron

Blokland, G. (2001). 'Over opvoeden gesproken.' Utrecht: Nederlands Instituut voor Zorg en welzijn (NIZW).